

СОВЕТ СЕМЯКОВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
МУСЛЮМОВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
МӨСЛИМ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
СИМӘК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

423989, Р.Т. Муслюмовский район, с.Семяково, ул.Школьная д.8а
Sem.Mus@tatar.ru тел. (8-85556) 3-33-16

**IV ЧАКЫРЫЛЫШ ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӨСЛИМ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ СИМӘК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫНЫҢ
VI УТЫРЫШЫ**

КАРАР №12

Симәк авылы

« 24 » февраль 2021 ел

**«Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы
Симәк авыл жирлегенең Россия Федерациясе дәүләт урман фонды
жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә
кермәгән территориясендә яшел утыртмаларны кисү тәртибе турында
нигезләмәне раслау хакында»**

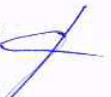
Россия Федерациясе Урман кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Федераль законы, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының Симәк авыл жирлеге Уставы нигезендә, Симәк авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затлар милкендәге жирләргә кермәгән яшел утыртмаларны рациональ файдалану, саклау һәм яңадан житештерү максатларында Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының Симәк авыл жирлеге Советы **КАРАР БИРДЕ:**

1. Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Симәк авыл жирлегенең Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә кермәгән территориясендә яшел утыртмаларны кисү тәртибе турында нигезләмәне күшүмтә нигезендә расларга.

2. Элеге каарны авыл жирлегенең мәгълүмат стендларында бастырып чыгарырга һәм Мөслим муниципаль районы Симәк авыл жирлеге рәсми

сайтында, Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) урнаштырырга.

3. Элеге каарның үтәлешен контролъдә тотуны үз өстемә алам.

Симәк авыл жирлеге Башлыгы: Р.Ә.Садердинов

Татарстан Республикасы
Мөслим муниципаль районының
24 февраль 2021 ел 12 нче номерлы
Симәк авыл жирлеге Советы
каарына күшымта

НИГЕЗЛӘМӘ

**Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Симәк авыл
жирлегенең Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик**

hэм юридик затларның хосусый милкендэгэ жирлэргэ кермэгэн территориясендэ яшел утыртмаларны кисү тэртибе турында

Элеге Нигезлэмэ Россия Федерациисе Конституциясе, Россия Федерациисе Гражданнар кодексының 15 ст., Россия Федерациисе Урман кодексы, «Өйлэнэ-тирэ мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль законынц 61, 68, 77 ст, Симэк авыл жирлэгэ Уставы нигезендэ, халыкның экологик иминлеген тээмин иту максатларында эшлэнде hэм Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районның Симэк авыл жирлэгэ (алга таба - авыл жирлэгэ) территориисендэ Россия Федерациисе дэүлэт урман фонды жирлэрэнэ hэм физик hэм юридик затларның хосусый милкендэгэ жирлэргэ керми тортган яшел утыртмаланы кисү тэртибен билгели.

1. Төп төшөнчэлээр

Элеге Нигезлэмэдэ түбэндэгэ төп төшөнчэлээр кулланыла:

Яшел утыртмалар – табигий hэм ясалма чыгышлы агач, куак hэм үлэнле үсемлеклэр (шул исэптэн парклар, скверлар, бакчалар, газоннаар, чечэклеклэр, шулай ук аерым торучы агачлар hэм куаклар).

Табигий территориялэр - бердэм географик (климат) шартларында формалашкан жир рельефының, туфракның, үсемлеклэрнэц билгеле бер төрлэрэн үз эченэ алган хужалык эшчэнлегенэ кулланылмаган яисэ аз кулланылган территориялэр.

Яшеллэндерелгэн территориялэр – табигий чыгышлы үсемлеклэр кишэрлеклэрэ, ясалма рэвештэ булдырылган яшеллэндерү объектлары (авыл хужалыгы билгелэншэндэгэ жирлэрдэн тыш), төрле функциональ билгелэнштэгэе аз төзөлешле, өслекнэц кимендэ 50 процентын үсемлеклэр капламы билэгэн жир кишэрлеклэре урнашкан территориялэр.

Урманга эверелгэн территориялэр – табигий тишеп чыккан урман үсемлеклэр белэн капланган төрле функциональ билгелэнштэгэе табигать территориилэре кишэрлеклэрэ.

Агач – 1,3 м биеклектэ 5 см дан да ким булмаган диаметрлы ачык беленеп тортган кэүсэле, үсентелэрдэн тыш, үсемлек.

Куак – туфрак өслегеннэн үк тармакланган, күпьеэллык күпкэүсэле (агачтан аермалы буларак) үсемлек.

Үлэн капламы – газон, табигий үлэн үсемлэгэ.

Эрэмэлеклэр – нинди дэ булса урында кие булып үсэ тортган үсемлеклэр, куаклар.

Яшел массив – бердэм түбэ барлыкка китерүче 50 данэдэн дэ ким булмаган зур (15 елдан күбрэк) агач үсэ тортган территория кишэрлэгэ.

Яшел утыртмаларга зыян китерү – яшел утыртмаларга үсешен туктатуга китерми тортган зыян китерү, шул исэптэн ботакларга, тамыр системасына механик зыян китерү, кайрының бөтенлөгөн, тере туфрак

катламын бозу, яшел утыртмаларны яисә тамыр зонасындагы туфракны зааралы матдәләр белән пычрату, ут төртү яки башка йогынты ясау.

Яшел утыртмаларны юкка чыгару (югалту) – яшел утыртмаларның үсешен туктатуга китергән кисү яки башка зыян китерү.

Компенсация рәвешендәге яшелләндерү – юк ителгән яки заарланган яшел утыртмаларны 2 коэффициенты белән яңадан утырту.

2. Яшел утыртмаларны саклауның төп принциплары

Муниципаль берәмlek территориясендә үсә торган яшел утыртмалар саклагыч, рекреацион, эстетик функцияләр башкара һәм алар сакланырга тиеш.

2.1. Авыл жирлеге территорииясендә (авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән тыш) урнашкан барлык яшел утыртмалар (агачлар, куаклар) якланырга тиеш.

2.2. Авыл жирлеге территорииясендә яшел үсентеләрне саклау һәм үстерү өчен шартлар тәэмин итү бурычлары түбәндәгеләргә йөкләнә:

2.2.1. оешмаларга үзләре белдергән эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән кишәрлекләрдә – әлеге оешмалар житәкчеләренә;

2.2.2. милектәге яки арендага алынган кишәрлекләрдә – юридик затларга, гражданнарга-милекчеләргә яки арендаторларга.

2.3. Яшел утыртмалар урнашкан жир кишәрлекләренең милекчеләре, кулланучылары һәм арендаторлары яшел утыртмаларның сакланышын яшел утыртмаларны тиешенчә карауны тәэмин итәргә тиеш.

2.4. Әлеге Нигезләмә барлык гражданнарга һәм, милек формаларына бәйсез рәвештә, авыл жирлеге территорииясендә агач-куак үсентеләрен кисүгә бәйле рәвештә проектлауны, төзүне, ремонтлауны һәм башка эшләрне алып баручы оешмаларга кагыла.

2.5. Авыл жирлеге территорииясендә хужалык, шәһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән яшел утыртмаларны саклау таләпләрен үтәп гамәлгә ашырыла.

2.6. Жир кишәрлеген сайлау акты, төзелеш, хужалык һәм башка эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документациясендә яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм дөрес белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел утыртмаларга йогынтысын тулысынча бәяләү булырга тиеш.

2.7. Яшелләндерелгән территорияләрдән һәм яшел массивлардан яшел утыртмаларның тереклек эшчәнлеген тәэмин итми торган файдалану рөхсәт ителми.

3. Яшел утыртмаларны (агачларны, куакларны) кисү тәртибе

3.1. Авыл жирлеге территорииясендә яшел утыртмаларны рөхсәтсез кисү тыела.

3.2. Авыл жирлеге территорииясендә агачларны һәм куакларны кисү рөхсәт нигезендә башкарыла. Кисүгә рөхсәт авыл жирлеге Башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе рәвешендә рәсмиләштерелә.

3.3. Яшел утыртмаларны кисүгә рөхсәт алу өчен, мөрәжәгать итуче Авыл жирлеге Башкарма комитеты житәкчесе исеменә билгеләнгән формада (1 нче күшымта) хат-гарица бирә, анда утыртмаларның саны, исеме, аларның торышы, чикләнгән кисү үткәрелү урыны һәм аны нигезләү үткәрелгән булырга тиеш. Гаризага түбәндәге документлар беркетеп бирелә:

3.3.1. Шәхесне раслаучы документлар;

3.3.2. Вәкилнең вәкаләтләрен раслаучы документ (әгәр гариза бирүче исеменнән вәкил эш иткән очракта);

3.3.3. Киселергә тиешле яшел утыртмаларны да тамгалап якындагы корылмаларга яки башка ориентирларга кадәр жир кишәрлеке схемасы;

3.3.4. Эгәр жир кишәрлеке Бердәм дәүләт күчемсез милек реестрында теркәлмәгән булса, жир кишәрлекенә хокук билгели торган һәм хокук раслый торган документларның расланган күчермәләре;

3.3.5. Биналар һәм корылмалар төзегендә габаритларга эләгә торган яшел утыртмалар киселгән очракта, расланган проект документлары;

3.3.6. Кисү эшләре кагыла торган территоряләрнең хужалары белән яшел утыртмаларны кисү һәм күчереп утырту шартларын килештерү;

3.3.7. Утыртмаларны утыртканда яки күчереп утыртканда инженер челтәрләре вәкилләре белән жир эшләрен башкаруга ордер ачуны килештерү.

3.4. Авыл жирлеге Башкарма комитеты, хат-гарица көргөннән соң, Гариза бирүчегә әлеге эш төрен үткәрүгә рөхсәт булган махсуслаштырылган оешмага түбәндәгеләрне алу өчен мөрәжәгать итәргә киңәш бирә:

3.4.1. яшел утыртмаларны исәпләү исемлеген (ведомосте);

3.4.2. кисәргә тиешле агач-куак үсемлекләренең агач санын, төрен, категориясен билгеләү максатларында төzelә торган яшел утыртмаларны табигый техник тикшерү акты;

3.4.3. киселгән агач бәясен (өчен түләүне) исәпләүне. Киселгән агач өчен түләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2007 елның 22 маенданы 310 номерлы карапы белән расланган ставкалар нигезендә аерым исәпләнә.

Югарыда күрсәтелгән эшләрне башкару Гариза бирүче хисабына башкарыла. Рөхсәтнең гамәлдә булу вакыты - 90 көн.

3.5. Авыл жирлеге Башкарма комитеты Гариза бирученең хат-гаризасы, яшел утыртмаларны табигый техник тикшерү акты, киселгән агач өчен бәяне (түләүне) исәпләп чыгару нигезендә авыл жирлеге территорииясендә яшел үсентеләрне кисүгә рөхсәт бирү турында авыл жирлеге Башкарма комитеты Житәкчесенең күрсәтмә проекти әзерли.

3.6. Эшләр башкаруга рөхсәт алганда, аның мәнфәгатьләрендә яшел утыртмалар юкка чыгарыла торган Гариза бирүче, әлеге Нигезләмә нигезендә яшел утыртмаларны кискән өчен түләүләр кертергә һәм компенсация рәвешендә яшелләндерүнен тәртибен раслый торган документларны тапшырырга тиеш.

3.7. Агач һәм куакларны кискән өчен түләү Гариза бирүче тарафыннан Авыл жирлеге бюджетына күчерелә.

3.8. Яшел утыртмаларны кисү эшләре билгеләнгән нормаларга һәм қагыйдәләргә туры китереп, Гариза бирүче акчасы хисабына башкарыла. Аттестацияләнгән белгечләргә генә агачны кисү рөхсәт ителә.

3.9. Егу, кисү, киселгән яшел утыртмаларны һәм кискәннән калган калдыкларны төяу һәм чыгару эшләр башланганнын соң өч көн эчендә Гариза бирүче хисабына башкарыла. Киселгән яшел утыртмаларны һәм кискәннән калган калдыкларны эш урынында саклау тыела.

3.10. Кисү урынына якын территориядә газонга, яшел утыртмаларга зыян тигән очракта, эш башкаручи аларны территория хужасы һәм контролълек итүче органнар белән аларның компетенциясе чикләрендә килештерелгән вакытта, әмма зыян килгән вакыттан ярты елдан да соңга калмыйча, мәжбүри торғыза.

3.11. Агачны кискән өчен түләмичә генә агач һәм куакларны кисү Авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан түбәндәге очракларда рөхсәт ителергә мөмкин:

3.11.1. яшел үсентеләрне тәрбияләү, санитар кисуләр һәм реконструкцияләү өчен кисуләр үткәру;

3.11.2. авария һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияләрен һәм капиталь инженерлык корылмаларын ремонтлау вакытында;

3.11.3. әгәр дәүләт санитар-эпидемиологик күзәтчелек үзәге бәяләмәсе булса, торак һәм җәмәгать биналарында ут режимын бозучы агачларны һәм куакларны кискәндә;

3.11.4. авария хәлендәге (егылу куркынычы тудыручы, тамыры корыган) агачларны һәм куакларны кискәндә.

3.12. Югарыда күрсәтелгән очракларда яшел үсентеләрне кисүне гамәлгә ашыручы Гариза бирүчегә авыл жирлеге Башкарма комитеты белән килештерелгән урыннарда компенсация рәвешендә яшелләндерү үткәрергә кирәк.

3.13. Авария хәлендәге, тамыры корыган һәм хәвеф-хәтәр куркынычы тудыручы яшел утыртмалар комиссия тикшерүе нигезендә 2 нче күшымтада күрсәтелгән акт нигезендә киселә.

3.14. РФ Урман кодексының 20 статьясына тәңгәлләштереп, гражданга яисә юридик затка милеккә тапшырганнан соң жир кишәрлекендә хужалык эшчәнлеге нәтижәсендә яки табигый рәвештә барлыкка килгән агач-куак үсемлекләре аның белән үзе теләгәнчә хужа була, файдалана һәм житәкчелек итә торган милке булып тора.

3.15. Яшел утыртмаларны рөхсәтsez кисү яисә юкка чыгару дип түбәндәгеләр таныла:

3.15.1. рөхсәтsez яки рөхсәт белән, әмма рөхсәттә күрсәтелгән кишәрлектә, санда һәм рөхсәттә күрсәтелгән токымнар булмаган агачларны һәм куакларны кисү;

3.15.2. ут төрту яки ут белән саксыз эш итү нәтижәсендә агачларны һәм куакларны юк итү яки аларга зыян китерү;

3.15.3. кәүсәне божралау яки төпләү (подсечка);

3.15.4. үсә торган агачларга һәм куакларга үсешне туктату дәрәҗәсенә кадәр зыян китерү;

3.15.5. агачларга һәм куакларга агып жыела торган сулар, химик матдәләр, калдыклар h. б. шуның ишеләр белән зыян китерү;

3.15.6. тамыры корыган агачларны рөхсәтсез кисү;

3.15.7. үсә торган агачларга һәм куакларга башка зыян китерүләр.

3.16. Дәүләт урман фондында булган агачларны һәм куакларны кисү махсус вәкаләтле дәүләт органнары тарафыннан бирелгән рөхсәтләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.17. Әлеге Нигезләмәне бозып, агачларны һәм куакларны юк итү рөхсәтсез кисү булып санала һәм Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә административ һәм жинаять җаваплылыгына тартылырга тиеш. Әлеге Нигезләмә кагыйдәләрен үтәү авыл жирлеге территорииясендә барлық гражданнар, оешмалар һәм учреждениеләр өчен мәжбүри.

4. Компенсация рәвешендә яшелләндерү

4.1. Компенсация рәвешендәге яшелләндерү рөхсәт ителгән кисү, законсыз рәвештә яшел утыртмаларга зыян китерү яки аларны юк итү очракларында гамәлгә ашырыла. Компенсация рәвешендәге яшелләндерү агачлар, куаклар һәм газоннар утырту өчен уңайлы якын сезонда, әмма яшел утыртмаларга зыян китерү яки аларны юк итү факты ачыкланганнан соң бер елдан да соңга калмыйча башкарыла.

4.2. Компенсация рәвешендәге яшелләндерү аларның мәнфәгатьләрендә яки аларның хокукка каршы гамәлләре нәтижәсендә яшел утыртмаларга зыян килгән яки юк ителгән гражданнар яисә юридик затлар акчалары хисабына башкарыла.

4.3. Әлеге Нигезләмә нигезендә, яшел утыртмаларга китерелгән зыян табигый формада кайтарылырга тиеш - компенсация рәвешендә яшелләндерү: юк ителгән яшел утыртмаларны 2 коэффициенты белән яңадан торғызыу.

5. Шәһәр төзелеше эшчәнлеген башкарганда яшел утыртмаларны саклау

5.1. Авыл жирлегендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел утыртмаларны саклау таләпләрен үтәп алып барыла.

5.2. Яшелләндерелгән территорияләрдә, шул исәптән яшел массивларда, шулай ук яшелләндерелгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән жир кишәрлекләрендә аларның максатчан билгеләнешенә бәйле булмаган төзелеш алып барылырга һәм кулланылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел утыртмалар утыртылган жир кишәрлекләрендә төзелеш алып барганды, проект документациясендә киселергә тиешле яшел утыртмаларга бәя булырга тиеш. Бу очракларда зыянны каплау әлеге Нигезләмәнең 2 һәм 3 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә киселгән агач өчен түләүне алдан керту һәм компенсация рәвешендә яшелләндерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

6. Эшмәкәрлек эшчәнлеген башкарганда яшел утыртмаларны саклау

6.1. Яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда авыл жирлеге Башкарма комитеты рөхсәтеннән башка сәүдә һәм башка эшмәкәрлек эшчәнлеге, эшмәкәрлек эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

6.2. Яшел территорияләрдә һәм яшел массивларда эшмәкәрлек эшчәнлеген гамәлгә ашырганда, шартлау куркынычы тудыра торган, янгын куркынычы тудыра торган һәм агулы матдәләр куллану, территорияне пычрату һәм чүпләү, яшел утыртмаларга зыян китерергә яки аларны юк итәргә сәләтле башка гамәлләр тыела.

7. Административ жаваплылык

7.1. Әлеге Нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жаваплы.

Татарстан Республикасы
Мөслим муниципаль районы
Симәк авыл жирлегенең
Россия Федерациясе дәүләт урман
фонды жирләренә көрмәгән
территориясендә яшел утыртмаларны
кисү тәртибе турында Нигезләмәгә
1 нче күшымта

Татарстан Республикасы Мөслим

муниципаль районы _____
авыл жирлеге Башкарма комитеты
житәкчесе

_____
_____
_____
_____
(оешманың исемен яки Ф.И.А., адресын күрсәтергә)

_____ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ТЕРРИТОРИЯСЕНДӘ АГАЧ-КУАК
ҮСЕМЛЕКЛӘРЕН ЧИКЛЕ КҮЛӘМДӘ КИСҮГӘ
ГАРИЗА

(оешманың исемен яки Ф.И.А. һәм жир кишәрлегенә хокук төрен күрсәтергә)
урнашкан жир кишәрлекендәге һәм _____
(торак пунктны күрсәтергә)
жирләрендә урнашкан агачларны, куакларны, агач-куак үсемлекләренең
(кирәклесенең астына сызарга) кисүне рөхсәт итүегезне сорыйм.
Жир кишәрлекеге түбәндәгеләр булу белән характерлана:
агач _____ данә;
куаклар _____ данә.
Жир кишәрлекен үзләштерү һәм төзекләндерү барышында агач кискән өчен
түләүне гамәлгә ашырырга һәм дендроплан нигезендә агач-куак
үсемлекләрен компенсация рәвешендә утыртуны уздырырга сүз бирәм.

Ф.И.А. _____ (Имза)

Дата _____

Күшүмталар:

1. Беренчел-рөхсәт документлары.
2. Киселергә тиешле яшел утыртмаларның төрен һәм санын тамгалап, жир участогы планы.

Татарстан Республикасы
Мөслим муниципаль районы
Симәк авыл жирлегенең
Россия Федерациясе дәүләт
урман фонды жирләренә
кермәгән территориясендә
яшел утыртмаларны кисү
тәртибе турында Нигезләмәгә
2 нче күшүмтә

ЯШЕЛ УТЫРТМАЛАРНЫҢ КИСЕЛЕРГӨ ТИЕШ БУЛУЫН ТАНУ
ТУРЫНДА АКТ

Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы _____ авыл
жирлеге Башкарма комитеты
«____ » ____ ел

Түбәндәгө составтагы Комиссия:

1._____

(Ф. И. А., вазыйфасы)

2._____

(Ф. И. А., вазыйфасы)

3._____

(Ф. И. А., вазыйфасы)

яшел утыртмаларны тикшерүне уздырды.

Тикшерү нәтижәләре буенча түбәндәгеләр билгеләнде:

Нәтиҗә:

Комиссия эгъзалары:

_____ (имза) _____ (Ф. И. А.)

_____ (имза) _____ (Ф. И. А.)

_____ (имза) _____ (Ф. И. А.)

